

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9760/22

ECOFIN 549
UEM 153
SOC 344
EMPL 226
COMPET 447
ENV 545
EDUC 217
RECH 340
ENER 256
JAI 810
GENDER 89
ANTIDISCRIM 69
JEUN 100
SAN 345

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	9412/22 - COM(2022) 604 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Кипър за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2022 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM(2022) 604 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Кипър за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, и по-специално член 6, параграф 1 от него²,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

---

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета³, с който бе създаден Механизмът за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. Той допринася за икономическото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и увеличаващи растежа реформи и инвестиции, по-специално за насърчаването на екологичния и цифровия преход, като същевременно укрепва устойчивостта и потенциалния растеж на икономиките на държавите членки. Той спомага също за укрепване на устойчивите публични финанси и за стимулиране на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост ще бъде актуализирано през юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.

---

³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (2) На 24 ноември 2021 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2022 г. Тя надлежно взе предвид Социалния ангажимент от Порто, подписан на 7 май 2021 г., за по-нататъшно прилагане на Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. На 25 март 2022 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 24 ноември 2021 г. Комисията прие също доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Кипър е една от държавите членки, за които ще е нужен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2022 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. На 5 април 2022 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната⁴ („препоръката от 2022 г. относно еврозоната“), а на 14 март 2022 г. – съвместния доклад за заетостта.

---

⁴ Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно икономическата политика на еврозоната (ОВ С 153, 7.4.2022 г., стр. 1).

- (3) След световната пандемия нахлуването на Русия в Украйна значително промени геополитическия и икономическия контекст. Последиците от нахлуването върху икономиките на държавите членки бяха усетени, наред с другото, чрез по-високите цени на енергията, храните и суровините и по-слабите перспективи за растеж. По-високите цени на енергията са особено тежки за най-уязвимите домакинства, изпитващи енергийна бедност или изложени на риск от енергийна бедност, както и за дружествата, които са най-уязвими спрямо растежа на цените на енергията. В Съюза се наблюдава и безпрецедентен приток на хора, бягащи от Украйна. Икономическите последици от агресивната война на Русия засегнаха държавите членки асиметрично. В този контекст на 4 март 2022 г. за първи път бе задействана Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁵ чрез Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета⁶, с която на разселените лица от Украйна беше предоставено правото на законно пребиваване в Съюза, както и достъп до образование и обучение, пазара на труда, здравеопазване, жилищно настаняване и социално подпомагане.

---

⁵ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

⁶ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

- (4) Като се има предвид бързо променящата се икономическа и геополитическа ситуация, през 2022 г. европейският семестър възобновява широкообхватната си координация на икономическите политики и политиките по заетостта, като същевременно се усъвършенства в съответствие с изискванията за изпълнение на Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Изпълнението на приетите планове за възстановяване и устойчивост е от съществено значение за постигането на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през циклите на европейския семестър за 2019 г. и 2020 г. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. и 2020 г. продължават да бъдат също толкова важни и за плановете за възстановяване и устойчивост, които са преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, в допълнение към всички останали специфични за всяка държава препоръки, отправени до датата, на която са представени тези преразгледани, актуализирани или изменени планове.
- (5) Общата клауза за дерогация в Пакта за стабилност и растеж действа от март 2020 г. В съобщението си от 3 март 2021 г., озаглавено „Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика“, Комисията изрази становище, че решението за дезактивиране или продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация следва да се основава на цялостна оценка на състоянието на икономиката, като равнището на икономическата активност в Съюза или еврозоната се сравнява с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) като ключов количествен критерий. Повишената несигурност и силните рискове от влошаване на икономическите перспективи в контекста на войната в Европа, безпрецедентното покачване на цените на енергията и продължаващите смущения във веригата на доставки оправдават удължаването на срока на действие на общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж до 2023 г.

- (6) Съгласно подхода в препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г.⁷, съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2021 г., общата фискална позиция понастоящем се измерва най-добре с промяната в първичните разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19), но като се включват свързаните със средносрочния потенциален растеж разходи, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове от Съюза⁸. Освен общата фискална позиция, за да се прецени дали националната фискална политика е предпазлива и дали съставът ѝ допринася за устойчиво възстановяване, което е в съответствие с екологичния и цифровия преход, се обръща внимание и на развитието на финансираните на национално равнище първични текущи разходи⁹ (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19) и инвестиции.

---

⁷ Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Кипър (ОВ С 304, 29.7.2021 г., стр. 58).

⁸ Прогнозите за фискалната позиция и нейните компоненти в настоящата препоръка са оценки на Комисията, основани на допусканията, залегнали в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. Оценките на Комисията на средносрочния потенциален растеж не включват положителното въздействие на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и които могат да стимулират потенциалния растеж.

⁹ Нефинансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост или други фондове на Съюза.

- (7) На 2 март 2022 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят общи насоки за фискалната политика през 2023 г. („фискалните насоки“), целящи да се подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките. Комисията отбеляза, че въз основа на макроикономическите перспективи от зимната прогноза от 2022 г. преминаването от съвкупна подкрепяща фискална позиция през 2020–2022 г. към до голяма степен неутрална съвкупна фискална позиция, при запазване на готовността да се реагира на променящата се икономическа ситуация, изглежда подходящо през 2023 г. Комисията обяви, че фискалните препоръки за 2023 г. следва да продължат да бъдат диференцирани между отделните държави членки и да вземат предвид възможното разпространение на ефекти между отделните държави. Комисията прикани държавите членки да отразят насоките в своите програми за стабилност и конвергенция. Комисията пое ангажимент да следи отблизо икономическото развитие и при необходимост ще коригира своите насоки на политиката най-късно с пролетния пакет за европейския семестър от края на май 2022 г.
- (8) По отношение на фискалните насоки фискалните препоръки за 2023 г. отчитат влошените икономически перспективи, повишената несигурност и допълнителните рискове от влошаване, както и по-високата инфлация в сравнение със зимната прогноза от 2022 г. на Комисията. На фона на тези съображения фискалните мерки трябва да доведат до увеличение на публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност и до поддържане на покупателната способност на най-уязвимите домакинства, така че да се смекчи въздействието на покачването на цените на енергията и да се спомогне за ограничаване на инфлационния натиск от вторични ефекти чрез целенасочени и временни мерки. Фискалната политика трябва да остане гъвкава, за да се адаптира към бързо променящите се обстоятелства, включително предизвикателствата, произтичащи от агресивната война на Русия срещу Украйна по отношение на отбраната и сигурността, и да бъде диференцирана в отделните държави членки в зависимост от тяхното фискално и икономическо положение, включително по отношение на излагането им на кризата и притока на разселени лица от Украйна.

- (9) На 17 май 2021 г. Кипър представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент. На 20 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за изпълнение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Кипър¹⁰. Отпускането на траншовете зависи от приемането на решение на Комисията в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, гласящо, че Кипър е изпълнил задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.
- (10) В съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1466/97, на 5 май 2022 г. Кипър представи своята национална програма за реформи за 2022 г., а на 2 май 2022 г. — програмата си за стабилност за 2022 г. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2022 г. отразява също шестмесечното докладване на Кипър относно напредъка, постигнат при изпълнението на неговия план за възстановяване и устойчивост.

---

¹⁰ ST 10686/2021 INIT; ST 10686/2021 ADD 1.

- (11) На 23 май 2022 г. Комисията публикува доклада за Кипър за 2022 г. В него беше оценен напредъкът на Кипър в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., и беше направен преглед на изпълнението на Кипър на плана за възстановяване и устойчивост въз основа на набора от показатели за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства, включително породените от руското нахлуване в Украйна. В него бяха оценени също напредъкът на Кипър при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.
- (12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Кипър и публикува резултатите от него на 23 май 2022 г. Комисията заключи, че в Кипър са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, големият дефицит по текущата сметка се влоши значително по време на кризата, предизвикана от COVID-19, което създаде допълнителна тежест за вече високия външен, публичен и частен дълг, а необслужваните кредити във финансовия сектор остават високи въпреки значителното намаление.

(13) В препоръката си от 20 юли 2020 г.¹¹ Съветът препоръча на Кипър да предприеме всички необходими мерки през 2020 и 2021 г., в съответствие с общата клауза за дерогация, за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Освен това той препоръча на Кипър, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. През 2021 г. съгласно данните, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Кипър намаля от 5,8 % от БВП през 2020 г. на 1,7 %. Ответните мерки на фискалната политика на Кипър подпомогнаха икономическото възстановяване през 2021 г., а временните извънредни мерки намаляха от 3,6 % от БВП през 2020 г. на 3,0 % през 2021 г. Мерките, предприети от Кипър през 2021 г., бяха в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. Дискреционните бюджетни мерки, приети от правителството през 2020 г. и 2021 г., бяха временни или съпътствани от компенсаторни мерки. Съгласно данните, потвърдени от Евростат, консолидираният държавен дълг намаля от 115,0 % от БВП през 2020 г. на 103,6 % от БВП през 2021 г.

---

¹¹ Препоръка на Съвета от 20 юли 2020 г. относно националната програма за реформи на Кипър за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2020 г. (ОВ С 282, 26.8.2020 г., стр. 82).

(14) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата за стабилност през 2022 г. е реалистичен. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 2,7 % през 2022 г. и с 3,8 % през 2023 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-нисък растеж на реалния БВП от 2,3 % през 2022 г. и 3,5 % през 2023 г., главно поради очакваното по-слабо външно търсене в прогнозата на Комисията, т.е. отрицателен принос на нетния износ в сравнение с умерен принос в програмата за стабилност за 2022 г. В своята програма за стабилност за 2022 г. правителството очаква Кипър да постигне балансирана бюджетна позиция през 2022 г. и бюджетен излишък от 0,4 % от БВП през 2023 г. Подобриенето през 2022 г. отразява главно премахването на повечето извънредни мерки. Според програмата за стабилност за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее до 93,9 % през 2022 г. и да спадне до 88,2 % до 2023 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда бюджетен дефицит за 2022 г. и 2023 г. в размер съответно на 0,3 % от БВП и 0,2 % от БВП. Това е по-ниско от салдата, предвидени в програмата за стабилност за 2022 г., главно поради по-консервативните прогнози за данъчните приходи в прогнозата на Комисията. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда като цяло подобно съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 93,9 % през 2022 г. и 88,8 % през 2023 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. средносрочният (10-годишният среден) потенциален ръст на производството понастоящем се оценява на 2,6 %. Тази прогноза не включва обаче въздействието на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и могат да стимулират потенциалния растеж на Кипър.

(15) През 2022 г. правителството постепенно премахна по-голямата част от мерките, предприети в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, така че се очаква временните извънредни мерки да намалееят от 3,0 % от БВП през 2021 г. на 0,4 % през 2022 г. Държавният дефицит е засегнат от мерките, приети за противодействие на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията, които според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се оценяват на 0,2 % от БВП през 2022 г. и се очаква да бъдат поетапно отменени през 2023 г.¹² Тези мерки се състоят главно от социални трансфери за по-бедните домакинства, намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия и горни граници на цените на дребно и едро. Тези мерки бяха обявени за временни. Ако обаче цените на енергията останат високи през 2023 г., някои от тези мерки биха могли да бъдат продължени. Някои от тези мерки не са целенасочени, по-специално намаляването на данъчната ставка за сметките за електроенергия на домакинствата, намаляването на цените на потребителските тарифи и намаляването на акцизите върху петрола. Бюджетният дефицит е повлиян и от разходите за осигуряване на временна закрила на разселените лица от Украйна, като според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. тези разходи се очаква да бъдат 0,1 % от БВП през 2022 г. и 0,2 % през 2023 г.¹³

---

¹² Числата представляват равнището на годишните бюджетни разходи за мерките, предприети от есента на 2021 г. насам, включително текущите приходи и разходи, както и когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

¹³ Очаква се общият брой на лицата, разселени от Украйна в Съюза, постепенно да достигне 6 милиона до края на 2022 г., като тяхното географско разпределение се изчислява въз основа на големината на установилата се диаспора, относителното население на приемащата държава членка и актуалното разпределение на разселените лица от Украйна в целия Съюз към март 2022 г. За бюджетните разходи за едно лице оценките се основават на модела за микросимулация Euromod на Съвместния изследователски център на Комисията, като се вземат предвид както паричните преводи, така и обезщетенията в натура като образование и здравеопазване, на които лицата може да имат право.

- (16) В препоръката си от 18 юни 2021 г. Съветът препоръча през 2022 г. Кипър да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище. Съветът също така препоръча на Кипър, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план, и същевременно да засили инвестициите с цел стимулиране на потенциала за растеж.
- (17) През 2022 г. според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. и информацията, включена в програмата за стабилност на Кипър за 2022 г., се предвижда фискалната позиция да бъде рестриктивна и да възлиза на +0,9 % от БВП, а Съветът препоръча подкрепяща фискална позиция¹⁴. Кипър планира да предоставя непрекъсната подкрепа за възстановяването, като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции, както се препоръчва от Съвета. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,7 процентни пункта от БВП в сравнение с 2021 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят рестриктивен принос към фискалната позиция от 0,6 процентни пункта през 2022 г.¹⁵ Поради това Кипър не планира да запази инвестициите, финансирани на национално равнище. Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2022 г. се очаква да доведе до принос в размер на 1,1 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Това включва допълнителното въздействие на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията (0,1 % от БВП), както и разходите за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (0,1 % от БВП).

---

¹⁴ Положителният знак на показателя съответства на недостиг на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за рестриктивна фискална политика.

¹⁵ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат неутрален принос от 0,0 процентни пункта от БВП.

- (18) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда фискалната позиция през 2023 г. да бъде +0,1 % от БВП, при условие че политиката остане непроменена¹⁶. Очаква се през 2023 г. Кипър да продължи да използва безвъзмездните средства по Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,3 процентни пункта от БВП в сравнение с 2022 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят рестриктивен принос към фискалната позиция от 0,1 процентни пункта през 2023 г.¹⁷ Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да доведе до неутрален като цяло принос в размер на 0,1 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Това включва въздействието на отмяната на мерките, свързани с увеличението на цените на енергията (0,2 % от БВП), както и допълнителните разходи за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (0,1 % от БВП).
- (19) В програмата за стабилност за 2022 г. се очаква излишъкът по консолидирания държавен бюджет постепенно да нарасне до 1,5 % от БВП през 2024 г. и до 1,7 % до 2025 г. Ето защо се планира дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане под 3 % от БВП през периода на програмата. Тези прогнози предполагат намаляване на някои публични разходи, по-специално субсидии, и ограничаване на растежа на други, включително междинното потребление и социалните трансфери в натура. Предвижда се също намаляване на публичните инвестиции като процент от БВП след върховата стойност през 2022 г. Съгласно програмата за стабилност за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее през 2025 г., по-конкретно с намаление до 81 % през 2024 г. и до 76,7 % през 2025 г. Съгласно анализа на Комисията рисковете за устойчивостта на дълга изглеждат средни в средносрочен план.

---

¹⁶ Положителният знак на показателя съответства на недостиг на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за рестриктивна фискална политика.

¹⁷ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат рестриктивен принос от 0,2 процентни пункта от БВП.

- (20) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към същия регламент планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции с примерен график за изпълнението, който да приключи до 31 август 2026 г. Те спомагат за преодоляването на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, очертани в специфичните за държавата препоръки, отправени от Съвета до Кипър в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., в допълнение към всички специфични за държавата препоръки, отправени до датата на приемане на плана за възстановяване и устойчивост. По-специално, те са свързани с публичните финанси и здравеопазването, пазара на труда и социалната политика, образованието и уменията, публичните и частните инвестиции и екологичния и цифровия преход, както и структурните реформи за подобряване на функционирането на публичния сектор, борбата с корупцията и улесняването на намаляването на необслужваните кредити в банковия сектор.
- (21) Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Кипър се очаква да допринесе за постигането на по-нататъшен напредък в екологичния и цифровия преход. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата в Кипър представляват 41 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства, докато мерките в подкрепа на целите в областта на цифровите технологии възлизат на 23 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства. Пълното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие със съответните ключови етапи и цели ще помогне на Кипър да се възстанови бързо от последиците от кризата с COVID-19, като същевременно укрепи своята устойчивост. Системното участие на социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана за възстановяване и устойчивост, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната програма на политиката.

(22) Кипър представи споразумението за партньорство, предвидено в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, както и останалите програми в областта на политиката на сближаване, на 30 декември 2021 г. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 Кипър трябва да вземе предвид съответните специфични за нея препоръки при програмирането на фондовете на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г. Това е предварително условие за подобряване на ефективността и максимално увеличаване на добавената стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена от фондовете на политиката на сближаване, като същевременно се насърчават координация, взаимно допълване и съгласуваност между тези фондове на политиката на сближаване и други инструменти и фондове на Съюза. Успешното прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване зависи и от премахването на пречките пред инвестициите в подкрепа на екологичния и цифровия преход и балансираното териториално развитие.

---

¹⁸ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

(23) Освен икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, Кипър е изправен пред допълнително предизвикателство, свързано с управлението на държавните субекти (ДС). Системата за управление показва пропуски по отношение на международните стандарти (напр. насоките относно корпоративното управление на ДС на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и инструментариума на Световната банка за корпоративно управление на ДС), които влияят върху производителността и бизнес средата в Кипър. По-специално, повишената прозрачност и по-високата отчетност за финансовите резултати и публичните цели ще повишат ефикасността и ефективността на ДС. Ще се подобри и прилагането на най-добри практики, като например основаният на заслуги и прозрачен процес за назначаване на членове на управителните органи на ДС и прехвърлянето на функцията за собственост на ДС от ресорните министерства, ориентирани към политиката, към специален централен орган. Отварянето на жизнеспособни от търговска гледна точка пазари, на които понастоящем ДС имат господстващо положение (напр. на енергийния пазар), би направило тези пазари по-ефективни, би ускорило екологичния и цифровия преход и би спомогнало за диверсифицирането на икономиката. Предприемането на действия по отношение на ДС би направило по-ефективно управлението в Кипър, а пазарът за местните и чуждестранните предприятия — по-справедлив и по-прозрачен. Това е в съответствие с целите на дългосрочната стратегия за Кипър и плана за действие, на който тя се основава (в рамките на инициативата „Модернизиране на държавните предприятия и създаване на подходящи стимули за иновации и ефективност“). Политиките, насочени към подобряване на управлението на ДС, могат да допринесат за намаляване на държавния дълг, тъй като по-доброто управление на ДС би увеличило ефективността на публичния сектор. Това може също така да спомогне за подобряване на бизнес средата и за увеличаване на потенциалния растеж.

- (24) В отговор на мандата, възложен от държавните и правителствените ръководители на Съюза във Версайската декларация, предложението на Комисията за план REPowerEU има за цел постепенно да бъде премахната зависимостта на Съюза от вноса на изкопаеми горива от Русия във възможно най-кратък срок. За тази цел в диалог с държавите членки Комисията се стреми да определи най-подходящите проекти, инвестиции и реформи на национално и регионално равнище и на равнището на Съюза. Целта на тези мерки е да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да се замени вносът на изкопаеми горива от Русия.

(25) Пълният потенциал на възобновяемите енергийни източници в Кипър може да бъде допълнително разгърнат и ускорен, по-специално чрез по-нататъшно опростяване на процедурите за издаване на разрешения и допълнителни инвестиции в съоръжения за слънчева енергия. Понастоящем Кипър не използва газ, въпреки че нефтът представлява 85,6 % от енергийния микс. Като се имат предвид големите колебания в цените на енергията на световните пазари, от решаващо значение за устойчивостта на кипърската икономика е да се намали силната ѝ зависимост от нефта. Доставка на нефт зависят изцяло от вноса, въпреки че вносът на нефт от Русия е едва 1 %, което е доста под средната стойност за Съюза от 23 %¹⁹. За да се диверсифицират енергийните доставки и да се намали зависимостта от внос, Кипър би имал полза от ускоряването на разработването на инфраструктура за внос на газ, която би могла да бъде съвместима с водорода в бъдеще, газопроводна междусистемна връзка, която ще бъде също адаптирана към водорода в бъдеще, и междусистемни електроенергийни връзки, за да се улесни разширеното използване на възобновяемите енергийни източници. Освен това наскоро откритите офшорни газови находища осигуряват значителна възможност на Кипър да продължи да изгражда своята енергийна независимост успоредно с усилията си за ускоряване на мерките по отношение на възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност. Препоръчва се новата инфраструктура и мрежовите инвестиции, свързани с природния газ, да бъдат съобразени с бъдещето, когато е възможно, за да се улесни дългосрочната им устойчивост чрез бъдеща промяна на предназначението им за устойчиви горива. Наред с това политиките за енергийна ефективност биха могли да бъдат разширени и ускорени, включително в областта на транспорта. Очаква се мерките за енергийна ефективност да спомогнат и за справяне с енергийната бедност, пред която е изправен голям дял от населението (20,9 %), включително чрез използване по целесъобразност на фондовете на политиката на сближаване. За постигането на съответствие с целите „Подготвени за цел 55“ в Кипър ще е необходима още по-голяма амбиция по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове, увеличаването на енергията от възобновяеми източници и на енергийната ефективност.

---

¹⁹ Евростат (2020 г.), дял на руския внос спрямо общия внос на природен газ, нефт и въглища. За средните стойности за ЕС-27 общият внос се основава на вноса от държави извън ЕС-27. За Кипър общият внос включва търговията в рамките на ЕС. Нефтът включва суровия нефт и рафинираните нефтопродукти.

- (26) Въпреки че ускоряването на прехода към неутралност по отношение на климата и премахването на изкопаемите горива ще доведе до значителни разходи за преструктуриране в няколко сектора, Кипър може да използва Механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване, за да смекчи социално-икономическото въздействие на прехода в най-засегнатите региони. Освен това Кипър може да използва Европейския социален фонд плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета²⁰, за да подобри възможностите за заетост и да засили социалното сближаване.
- (27) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за стабилност за 2022 г., като становището му²¹ е изразено в препоръка 1.
- (28) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз Съветът препоръчва на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за да изпълнят препоръките, съдържащи се в препоръката от 2022 г. относно икономическата политика на еврозоната. За Кипър това е отразено по-специално в препоръки 1 и 2.

---

²⁰ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

²¹ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(29) С оглед на задълбочения преглед и оценката, направени от Комисията, Съветът разгледа националната програма за реформи за 2022 г. и програмата за стабилност за 2022 г. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени по-специално в препоръки 1, 2, 3 и 4. Препоръки 1 и 2 ще допринесат и за изпълнението на препоръката от 2022 г. относно еврозоната, и по-специално на първата и четвъртата препоръка относно еврозоната. Фискалните политики, посочени в препоръка 1, спомагат за преодоляване, наред с друго на дисбалансите, свързани с големия държавен дълг. Политиките, посочени в препоръка 2, спомагат за преодоляване, наред с другото, на дисбалансите, свързани с големия частен дълг, чрез ограничаване на прекомерните заеми на частния сектор. Чрез тях също така се преодоляват дисбалансите, свързани с високия държавен дълг и дефицита по текущата сметка, като водят до диверсифициране на икономиката, както и дисбалансите, свързани с високото равнище на необслужваните кредити. Политиките, посочени в препоръка 3, спомагат за преодоляване, наред с другото, на дисбалансите, свързани с високия държавен дълг, чрез повишаване на ефективността на правителството и дългосрочния растеж, както и на дисбалансите, свързани с частния и външния дълг, чрез увеличаване на дългосрочния растеж. Политиките, посочени в препоръка 4, спомагат за преодоляване, наред с другото, на уязвимостите, свързани с високия външен дълг в дългосрочен план,

ПРЕПОРЪЧВА на Кипър да предприеме следните действия през 2022 и 2023 година:

1. През 2023 г. да гарантира, че растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи е в съответствие с като цяло неутрална позиция на политиката, като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите от покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. Да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като се вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза. За периода след 2023 г. да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции.

2. Да продължи да изпълнява своя план за възстановяване и устойчивост в съответствие с ключовите етапи и целите, включени в Решението за изпълнение на Съвета от 28 юли 2021 г. Да приключи бързо преговорите с Комисията по програмните документи в областта на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г., за да започне да ги изпълнява.
3. Да предприеме мерки за подобряване на управлението на държавните субекти в съответствие с международните стандарти.
4. Да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да диверсифицира допълнително енергийните доставки. Да ускори внедряването на възобновяеми енергийни източници, по-специално чрез по-нататъшно рационализиране на процедурите за издаване на разрешения и разширяване на фотоволтаичните системи. Да развива енергийните междусистемни връзки със съседните държави, като същевременно разширява и ускорява мерките за енергийна ефективност, включително в транспортния сектор.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател